

[Előfizetési árak:]
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre . 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hóra 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Fő-piacz, Simonffy-ház
 a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

A kiujult vita.

Debreczen, márczius 11.

(—s) A maga nemében egyetlen és páratlan az államháztartás költségvetésének az a tárgyalási módja, mely a mi képviselőházunkban honos immár évek óta. Kezdődik egy általános vitával, folytatódik az általános viták egész sorozatával, mert minden egyes minisztérium költségvetésének első tételénél általános vita folyik és végül befejezést nyer megint egy általános t. i. az. u. n. appropriacionális vitával.

Az idén azonban a budget vita még ezen a mérhetlen terjedelmén is túlszápott, — a mennyiben az appropriacionális szavazás megejtése után megint kiujult, amire eddig nem volt eset. Ezek a végnélküli általánosságok pedig nagyon alacsony színvonaluak tüntetik föl a mi parlamenti tanácskozásunkat, mert bizony az kétségtelen, hogy csak is ott dominálnak az általánosságok, ahol a komoly és alapos szakismeretek hiányoznak. Így is van ez az ellenzéki pártoknál. Ha olyan kérdés kerül napirendre, a melynek megvitatása tanulmányt és szakismeretet igényel, akkor bizony alig alig jelentkezik valaki, de ha általános érdekű s politikai jelentőségű dolgokról van szó, akkor boldog boldogtalan hivatottnak érzi magát, hogy a tárgyhoz hozzájáruljon.

A költségvetést különösen alkalmasnak találták az ellenzék pártok arra, hogy annak kapcsán kiki politikai nézetét és felfogásait kifejtse és ebből folyólag a kormány iránti bizalmatlanságát kifejezze. Így lesz a budget tárgyalásából egy meddő és h szontalan szóvita, melynek se vége, se hossza.

A hosszú lére eresztett vitának egyébként két oka mutatkozik az ellenzéki pártoknak csak egyes tagjainál dominál, ez t. i. az az álláspont, hogy az ellenzék elveit küzd, s ennek kétségkívül legkiválóbb személyesítője Apponyi Albert gróf. A másik pedig az az álláspont, mely az ellenzék első és legfőbb politikai céljának a kormány megbuktatását tekinti, s ennek az iránynak szolgálatában áll az ellenzéki pártok túlnyomó zöme.

Látászólag a két álláspont között nagy különbség van, amennyiben az elvekért való küzdelem jogosult parlamentarizmus czélnak mutatkozik, ellenben a minden áron való ellenzékieskedés elfoglult előítéletnek jele; mindazonáltal lényegileg és végeredményében a kettő között igazán nincs különbség. — Mert hogy mi értelme és célja van az elveikért való küzdelem álláspontját fenntartani a katonai akadémia és a tiszti kardbojt tized rangu jelentőséggel bíró

kérdései miatt akkor, amidőn sokkal fontosabb országos jelentőségű kérdések tekintetében Apponyi tulajdonképen egyetért a kormánnyal, azt a nemzeti párt vezére, bármily ékesen szónokolt is órákon keresztül, még sem volt képes kellően igazolni. Azt azonban meg tudta Apponyi beszédéből a közvélemény, hogy nem ártalna a korona és a nemzet között az ő csekély jelentőségű elveiért konfliktusokat fölidézni. Kérdjük tehát, hogy eszélyes és indokolt-e ez az eljárás, s lehet-e annak praktikus politikai célja? Mi kereken tagadjuk és meg vagyunk győződve arról, hogy a nemzet sohasem fogja követni Apponyit erre a süppedékes talajra, melyben Apponyi ugyszólván már teljesen megfeneklett anélkül, hogy neki magának elég ereje volna, vagy bárki is segítséget nyújtana neki, hogy kigazolhasson.

— **Vallás és politika.** Nagyon érdekes statisztikai kimutatást közöl a „Budapest“ a szélsőbaloldali kerületek felekezeti viszonyairól: E kimutatás szerint a függetlenségi és 48-as párt képviselő 101 kerületben 2,118,000 katolikus, 1,231,000 protestáns (ev. ref és ágostai reform.) és 106,000 nemzetiségi lakost. A szélsőbaloldali által képviselt 101 kerületből 62 kerületben vannak többségben a katolikusok, 34-ben a protestánsok, 3-ban egyformán áll a két felekezet s kettőben többségben vannak a nemzetiségiak. Ezézen tiszta kerület van 13, valamennyi katolikus. De ha tiszta kerületnek számítjuk azokat, melyekben a lakosságnak egy vagy másik felekezethez tartozó része meghaladja a lakosságnak hé harmad részét, egy ilyen 45 katolikus, 20 protestáns 2 nemzetiségi kerületet találunk. A lakosság háromnegyed részét képezik 32 kerületben a katolikusok, 14 kerületben a protestánsok, 1-ben a nemzetiségiak. Végül a lakosságnak 4 ötödét képezik 29 kerületben a katolikusok, 8 kerületben a protestánsok, 1—1-ben a nemzetiségiak. Ha a statisztikát úgy állítjuk össze, hogy a kerületnek képviselője minő állás ontot foglalt el az egyházpolitikai kérdésben, úgy az legkedvezőbb a túlnyomólag protestáns kerületekre, mert ezek képviselői túlnyomó részben nem csak megszavazták a javaslatokat, de a sajtóban, a közéletben agítottak is mellette s így biztosították kerületüket. Sokkal nagyobb azonban azok száma, kik kath. kerületüket képviselik, de az egyházpolitikai javaslatokat nemcsak megszavazták, de azok támogatásában tevékenyen részt vettek s részt vesznek. Szóval az egyházpolitikát támogató függetlenségi képviselőknek semmi okuk választóikat féltetni a néppárt befolyásától.

— **Az appropriáció megszavazásához.** A „Po. Corr.“ egy Budapest-ről kelteztett levele nagyon kedvezőnek mondja azt az 50 szónyi többséget, melylyel a képviselőház az appropriacionális törvényt elrogadta. Az ellenzék, — ugymond ez a levél, — a legnagyobb erőfeszítéssel akadályozta meg hivi elmaradását és így a csatlódás, amely az ellenzéknek a kormány diadalával érte, csak annál nagyobb. Ez a siker fényesen igazolja a szabadelvű párt önálló erejét és jelentőségét még csak növeli az, hogy Apponyi és Szapáry grófok a legnagyobb erőfeszítést és egész szónoki képességüket kifejezték a kormánnyal szemben. — Apponyi egy idő óta azzal a fenyegetéssel akar

mintegy pressziót gyakorolni, hogy az esetben, ha a hadseregére vonatkozó követeléseit meg nem valósíthatja, visszalép a közpályáról. Ezt persze egyelőre csak bizalmasan és indirekt uton tette, nyilvánosan most először hangzott a fenyegetést. Ámde ha Apponyi eddig pártjánál ezzel az ő utolsó tromfjaival sikert is ért el, bizonyos, hogy az országban és a szabadelvű pártot illetőleg azzal semmit el nem ér. A szélsőbal szabadelvű elemei, az Apponyi frakció egy része és a pártönkivüli képviselők rokonszenveznek a szabadelvű párttal és ez bármennyire ellene dolgozik is Apponyi ellenzéki nyilatkozataival, meg fogja teremni a maga gyümölcsét.

— **Belföldi hírek.** (Rainer heczeg — vezér felügyelő.) Katonai körökben határozottan állítják, hogy Rainer főherceget az osztrák honvédség ez időszerinti főparancsnokát a király a közös hadsereg vezérfelügyelőjévé nevezi ki. — (Anéppártizgatásai) A néppár a nyitrai választásoknál is követi rendes harczmodorát és a tömegek felizgatásával, a papságnak kortes-szolgálatokra való felhasználásával igyekeznek ügyüket előmozdítani. — (A bomlaldozó szélsőbal) Lukács Gyula, a nagyszalontai kerület képviselője, kilépett a Bartha Miklós elnökele alatti függetlenségi körből, de a másik pártkörbe sem lép be. A székelyhídi választó-kerület függetlenségi és 48-as pártjának intőző bizottsága Kiss Albert képviselő működése iránt bizalmát tejezte ki. — (A Pavel püspök elleni tüntetés utójátéka) Rimler Károly nagyváradi főkapitány ellen Kövály Tivadar román nagyprépost fegyelmi fője entést tett annak idejében, hogy a Pavel püspök palotája előtt tüntető tömeggel szemben nagyon elnéző volt. A közigazgatási bizottság fegyelmi tanácsa ez ügy beszüntetését indítványozta, mert a vizsgálat kiderítette, hogy Rimler minden prezen-tív intézkedést megtett a tüntetőkkel szemben és azokkal kellő erélylyel bánt el. — (6000 kiállítás) A millenniumi kiállításra eddig mintegy 6000 kiállító jelentkezett, a kik sokkal nagyobb területet kérnek, mint a mennyit a kiállítók rendelkezésére bocsáthtának.

— **Külföldi hírek.** (Oroszország és Bulgária.) Cankov, a bolgár szobranje alelnöke, dr. Danov társaságában Pétervárra utazik. Ez utazás célja, úgy látszik, Oroszország kibérlése Bulgáriával. (A győztes japánok.) A kínai harczóerről érkezett jelentések szerint a japánok Kokant, anélkül, hogy ellentállásra találtak volna, bevették. A második hadsereg első hadosztálya meghódította Yinkow városát. A tengerparti erődök még ellentállanak. (Carnot emlékszóbr.) Nolyban már nagyban készülnek Sadi-Carnot szobrának leleplezésére. Faure Felix elnök és az összes miniszterek megígérték megjelenésüket.

Közgyűlések.

Az egyleti életnek mozgalmas napja volt tegnap. Évi rendes közgyűlést tartottak a debreczeni első takarékpénztár, a vöröskereszt egylet debreczeni fiókja, a kereskedelmi alkalmazottak, valamint az iparos ifjak betegsegélyző pénztárai a polgári kör. Természetes, hogy az első takarékpénztár közgyűlése iránt mutatkozott legnagyobb érdeklődés.

Hatszáz darab új részvény kibocsátása, az alapítóke fölemelése óta ez volt első gyűlés a részvényeseknek. Az a rendkívül széles körű bizalom, melynek e akadém ötven éves

pénzügyintézet örvend s az a kitűnő vezetés, mely a mostoha közgazdasági viszonyok és az átalakulás nehézségei közepette is szintén várakozáson felelt meg hivatásának, a múlt évben is fényes üzleti eredményt biztosított.

A régi részvények közel ötöd részét: 95 frtot, kapják osztalékul főleg a névértéküknek; míg az új részvények helyét ideiglenesen pótló jogosítványok 47 és fél forint osztalékban részesülnek, ami majdnem 10% kamatozásnak felel meg.

E busás osztalékon kívül bőven van gondoskodva különféle alapok és tartalékok dótációjáról, csinos összeg jut kulturális és jótékony célokra, mi hagyományos jó szokás a takarékpénztárnál; végül 10000 frttal gyarapították a jövő évben tartandó 50 éves jubileum költségeinek és adományainak tartalékát, mely ezáltal 14000 frtra emelkedett.

Tudósítónk következőkben számolnak be a gyűlésekről:

I.

A dobr. első takarékpénztár közgyűlése.

Az 50 éves jubileum küszöbén álló dobr. első takarékpénztár tegnap d. e. 10 órakor tartotta évi rendes közgyűlését. Kossuth-tercei sajtó tanácskozási termében, mely ugyancsak szűknek bizonyult a nagy számmal megjelent részvényes urak befogadására. Összesen 62 részvényes volt jelen 927 részvényt képviselve, 813 szavazatra jogosítva.

Szepessy Antal vezérigazgató nyitotta meg a közgyűlést és konstataulta a határozatképességet; őt biztáka meg a gyűlés vezetésével is. Jegyzőül Komlóssy Arthur jogtanácsos szerepelt; a jegyzőkönyv hitelesítésére Ormódy Lajos és Koszorus Lajos, a szavazatok összeszámlálására Lengyel Imre, Lukács Armin és Sámy Béla kérték fel.

Komlóssy Arthur olvassa

évi jelentését

az igazgatásának, melyből közöljük a következőket:

Az igazgatóság mindenek előtt a kegyelet adóját rója le jelentésében a múlt évben elhalt Bérésy Sámuel, Telegy László és id. Tóby István igazgatósági tagok irányában, a

kikkel az intézet alapítása már kevés számmal lévő tanúinak egy része szállott sirba. Ezután így szól a jelentés:

Bátran elmondhatjuk, hogy válságosabb, a pénzügyi viszonyok állandóan nyomasztó hatása alatt sínlődő évet intézetünk fenállása óta alig értünk. A rossz termés, de különösen az alacsony terményárak érzékenyen sújtották piacainkat s a már 1893 augusztus hóban érezhetővé lett pénzügyi szűkösség az egész 1894 ik évfolyamán máksul tartotta magát s hasztalan volt minden törekvés, a pénzforrások, melyek az előző években túlbőven ontották tartalmukat, kiapadni látszottak.

Intézetünk e válságok daczára szerencsésen ért kitértéssel céljainkhoz s a részvényesek általi az 1893. december 10-én tartott rendkívüli — és a múlt 1894-ik év február 25-én tartott rendes közgyűlésen hozott határozatok rendelkezéseinek mindenképpen sikerült a legpontosabban megtelelelnünk.

Igy teljesítettük a 600 drb új részvénynek közgyűlésileg elrendelt kibocsátását, mely után, mivel az elővételi jog minden részvényre nézve kivétel nélkül igénybe vétetett, a megállapított vételi összegek és járulékaik 1894. november 1, illetve 30-ik napjáig befolyván, részvnyitőnknek a kitűzött 600,000 frtra, tartaléktőkénket pedig 590,000 frtra már ezáltal felemeltük, sőt az utóbbihoz a múlt 1894-ik évi nyereségből 10,000 frtnak csatolását javasolván, ez az új alapszabályok 6-ik §-a értelméhez képest ugyancsak 600,000 frtra egészítették ki. Így alap- és tartaléktőkénk az 1895-ik évre már 1,200,000 frt vagyis 2,400,000 koronával közzöntvén be, elérjük, hogy e tekintetben a vidéki pénzügyintézetek között csaknem első helyre jutottunk.

A tpszabályaink legújabb módosítása alkalomával a záloglevél üzlet is felvételénél üzletünk körébe: gondoskodtunk, hogy a 200,000 frt biztosítéki alapot kijelöljük s e célból a főpiacra fekvő „Hungaria” című tehermentes bérházunkra a törvény által előírt telekkönyvi feljegyzést eszközöltettük. — Így jogot nyertünk zálogleveleink kibocsátására s nem késünk intézetünk üzletkörének ezen hatalmas tényezőit forgalomba hozni, mihelyt az arra alkalmas időpont elérkezik s a viszonyok az életbeléptést célszerűnek javasolják.

A lefolyt év üzlet eredménye, daczára a fentebb említett nehéz körülményeknek, igen örvendetes emelkedést mutat s öszinte örömmel szolgál, hogy az új részvény kibocsá-

tási művelet sikeréhez kötött várakozásunkban nem csalatkoztunk.

A 400 frt névértékű régi részvények, nemkülönben az új részvények alapjául szolgáló jogosítványoknak 500 frt vagyis ezer korona névértékű részvényekkel becserélésére a t. részvényesek, rövid idő múlva külön hirdetmény által fognak felszólítani.

A pénztári forgatom volt: Bevétel 18,728,138 frt 17 kr., a kiadás 18,628,469 frt 7 kr. Maradvány 99,669 frt 10 kr. A betétek állománya 1894 végén 6,448,789 frt 64 kr volt, mintegy 20 ezer frttal kevesebb az 1893. évi állománynál.

Válló tárcsa állomány 1894. december 31-ikén volt 7413 drb 4,250,198 frt 10 kr. értékben. A múlt évhez képest szaporodott 525 drbval 286,419 frt 61 kr. értékben.

Kézi zálogra adott kölcsönök: 1894. december 31-iki állománya volt 237 drb 52,595 frt értékben. A megelőző évhez képest apadt 3 drbval; ellenben értékben növekedett 4859 frttal.

A jelzálogra adott kölcsönök: 1894. december 31-iki állománya volt 2018 drb kötvényen 1,864,595 frt 79 kr. értékben melynek fele törlesztéses kölcsön. A megelőző évhez képest szaporodott 197 drbval 131,496 frt 55 kr. értékben.

Ingatlanaink állapotában változás annyiban történt, hogy a „Hungaria” című bérházunknál szomszédos 1897. számú Antalffy-féle telket megvásároltuk.

Elhelyezéseinkben változás nem történt; ellenben

folyó számlai hitel-üzletünknek jelentékeny (mintegy 252,000 frttal való) emelkedéséről van szerencsénk beszámolni.

Értékpapirjaink állományában sem történt felemlítékre méltó változás.

Az értékpapírok árkülönbözeti tartaléka, 13,742 frttal emelkedett.

A betérjesztett számadások és kimutatások szerint az 1894-dik év üzleti eredménye 125,251 frt 89 kr nyereséget tüntet ki, melyhez hozzáadva az 1893-ik évről előrehozott 4129 frt 08 krt

rendelkezésre áll jelenleg: 129,380 frt 97 kr.

A 129,380 frt 97 kr nyereségnek felosztására nézve — a törvény és alapszabályaink

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Zelmira.

— Regés elberzélés. —

— Irta: S. Szabó József. —

Mátyás királyról szól az ének. — Matyás királyról anyi pajkos rege, anyi sok szerelem kaland kering országszerte, hogy ha az mind megtörtént vele, élete nem állott egyébből, hanem csupa regényes szerelmeskedésből. — Pedig hát egyebet is cselekedett. Legalább a történelmi nagy hóbaldogító, országnövelő és virágoztató tetteket jegyzett föl róla. — Ezek között nem utolsó az, hogy kiűzte Magyarországból, vagy pedig a hatalmas fekete seregbe vette föl a híres cseh martalózókat, a zsebrákokat.

Giska cseh vitézei kemény gyerekek voltak. Keménységük nem annyira vitézségükben állott, mint inkább cselszövés, lortéyos ravaszságban. Mint a vakandok, összetarták Felső-Magyarország földjét. Várakat építettek s azokból titkos ki- és átjárókat. Ha az egyiket rájuk gyújtották, szépen el- és átparólogtak a másikba. — Akárcsak az ürgék! A győztesek üthették bottal a nyomukat. Tessék aztán az ilyenekkel harcolni! A magyar nyílt ellenséget szeretett mindig s ki nem állhatja a sunyi bujkálkodást. Már ősz szittya hőseink azt üzenték Dáriusnak: ha csak a föld alá nem rejtőzöl, mint az egér, nyilaink fognak elpusztítani.

No hát így rejtőzködtek a föld alá a cse-

hek. Husz álló évig kijátszottak minden személyes vitézséget és hadvezéri talentumot. A barboskosozott hadvezér, Hunyady János sem boldogulhatott velük. Urai voltak egész Felső-Magyarországnak. A várakat elfoglalták s ezeken kívül még a megyéket újonnan készített deszkaerődítményekkel rakták tele.

Számos ilyen volt Gömörmegyében is, de valamennyi közt a legnevezetesebb a derencsényi. — Derencsény egy kis tót falu a szöke Balog völgyében. Fölötte emekedik azon hegyorom, melyen a csehek erős fészkeket felépítették — szokásuk szerint — fából. Hunyady János — felfogván a Balog vizét — kiöntötte őket belőle, mint az ürgéket, de utóbb ismét visszatértek és Gskra 1463-ban még jobban megerősítette a sziklabérczen épült deszkavárat, melynek gondviselését legghűségesebb és legvakmerőbb vezérére, Valgathára bízta.

Valgatha vitéz is volt, de még sokkal nagyobb róka. Derencsénytől ő parancsolt a várak felett le egészen a szomszéd Borsodmegyében fekvő Vadnáig. Mindenütt engedelmes kapitányai és elszánt katonái voltak. De volt még egy nála is nagyobb ur, az ő gyönyörű, szilajkedvű leánya Zelmira. Igazi vadvirág, aki az erdők ölnéi női tel. Hejh! beh sokszor rajta felejtette szuró, szürke szeméit a vitéz Krno, aki első vala Valgatha vezére között, de utolsó a Zelmira szívében. Szegény Krno!

Hanem azt meg kell adni, hogy Zelmira-nak nem is lehetett egy könnyen a tetszését kivívni. Férfiak körében nőtt fel, férfias kedvtelések és foglalkozások között. Kitűnően lova-

golt, vadászatban és vitézi játékokban legelső helyen állt. A kit a dárdájával el nem ért, azt leverte villogó, tüzettszóró szemével. Akárcsak egy második Atalanta, a szépséges görög amazon. A Meleagrosa volt Krno ezredes. Egy vadászaton páratlan bravúrral lötte el előlle a vadkant. Krno lihegve futott hozzá:

— Zelmira! maga nagyon kegyetlen.

A leány szemé közé nevetett:

— Ugyan miért?

— Hát csak azért, mert ezzel a vaddal engem is meglőtt.

Zelmira ijedten kérdezé:

— Hol? Veszélyes?

— Oh nagyon, de nagyon veszélyes. A szivemet érte. Most már gyógyítsa meg.

A leány gunyosan felkaczagott.

— Oh maga Báám zamara! Hát azt hiszi, hogy ezzel nekem valami nagyot mondott. Hogy én elvagyok ragadtatva a maga gyönyörű termete, hódító külalakja, ékes ábrázata által? Akár sohase látnám! Aztán, hogy valami szokatlant mondjon neki, lenézőleg, büszke mosollyal tette utánna az igéző tündér: — Tudja meg ön, hogy én királyokra várok, — azzal ott hagyta a faképnél.

A lesújtott Krno pedig csak annyit morgott magában:

— Vársz, vársz. Szeretnék én annak a királynak a szemé közé nézni.

— No — hát nem sokára oda nézhetett.

Előbb azonban a vezéreivel kellett megküzdeni. — Az ifju Matyás király alig hogy trónra lépett, első országos gondoljai közé sorozta a

rendeléseit szem előtt tartva — következő javaslatot tesszük:

1. A tartaléktökhöz a múlt évi nyereségnek 5%-ja 6262 frt 60 kr.
Ugyanannak növelésére 3737 frt 40 kr.
10 000 frt — kr.
2. Nyugdíj alaptökhöz a meglévő 53,000 frtnak 5%-ja 2650 frt — kr.
ennek növelésére 350 frt — kr.
3000 frt — kr.
3. Igazgatóság jutalékául a tiszta nyereségnek 6%-a 7515 frt 12 kr.
3. Tisztviselők jutalékául a tiszta nyereség 2 1/2%-a 3131 frt 30 kr.
5. *Osztalék* a részvényeseknek:
  - a) régi részvények után 95 frtjával 57,000 frt — kr.
  - b) a jogosítványok után 47 1/2 frtjával 28,500 frt — kr.
85,500 frt — kr.
6. Adakozásokra:
  - a) szokásos czélokra 1250 frt — kr.
  - b) kereskedelmi akad. 5000 frtos építési alapítvány 5-ik részletére 1000 frt — kr.
  - c) a millenniumi országos kiállítás pénztárczai csoportjában való részvételre megajánlott 600 frt hozzájárulás második részletére 200 frt — kr.
  - d) Kossuth Lajos debreczeni szobrára 250 frt — kr.
  - e) Kossuth Lajos budapesti szobrára 50 frt — kr.
  - f) a debrecz. izr. iskola felszerelésére 100 frt — kr.
2850 frt — kr.
7. Házak tartalék-alapjára 4000 frt — kr.
8. 50 éves jubileumunk költségeinek és az adományoknak tartalékára 10,000 frt — kr.
9. Előrevétel 1895-re 8384 frt 55 kr.

E szerint minden egyes régi részvény után osztalékul 95 frt, a jogosítványok után pedig 47 frt 50 kr adtván, ezen összegnek a régi részvények 6-dik számú — és a jogosítványokon levő szelvények beszolgáltatása mellett, folyó 1895. évi márczius 11-ik napjától kezdve — az intézet pénztáránál és a Magyar általános hitelbanknál Budapesten — kifizetését indítványozzuk.

Felolvastatván a felügyelő bizottság jelentése is

Kossorús Lajos részvényes dicsérettel halmozta el az igazgatóság örvendetes eredményű működését, és számadatokkal mutatta be, milyen gyorsan emelkedtek, különösen az utolsó évek alatt az intézet pénzügyi viszonyai. 1846-ban 30,000 frt alaptökével alakult a takarékpénztár. Akkor 50 conv. frt névértéke volt egy részvénynek (de tényleg csak 25 frt-ot fizettek be Rov. v.) 1870-ig átlag 5-7 frt volt az osztalék; 1852-ig pedig nem is kaptak osztalékot a részvényesek. — 1870-ben 200, 1889-ben pedig 400 frtra emelték tartalékaikból a részvények névértékét. Míg tavaly 600 drb új részvény kibocsátása által 1,200,000 frtra nőtt a részvény- és tartaléktöke. Indítványozza tehát, hogy a közgyűlés az igazgatóságunk, felügyelő bizottságunk és a tisztikarnak jegyzőkönyvéleg, hálás köszönetét fejezze ki.

Tóth Béla építész és Thamasz Béla részvényesek felszólásai után, melyekre Szepessy Antal elnök megnyugtató felvilágosítást adott a közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette, az azokban foglalt intézkedéseket jóváhagyta, a javaslatokat és a mérleget (mely szerint az intézet vagyona 9,327,525 frt 23 kr) Kossorús Lajos indítványával együtt el fogadta, a felmentvényt pedig minden irányban megadta.

Következett az e hálozás következtében megüresedett két igazgatósági helynek betöltése és a felügyelő bizottság újra alakítása. Telegdy László és Tóby István helyére igazgatókká megválasztottak dr. Marton Imre 634, Tóth Béla gyógyszerész felügyelő bizottsági tagok 570 szavazattal utánnok legtöbb (157) szavazatot kapott Szunyogh Sándor kir. tanácsos pénzügyigazgató.

A felügyelő bizottság rendes tagjai lették Kardos László 747 Konecz Elek (új) 636 dr. Nagy Lajos (új) 475 szavazattal. Tekintélyes számú szavazatot csoportosult dr. Sárváry Gyula (177) és Torday Gábor (120) körül. Pótagokul megválasztották: dr. Sárváry Gyula és Sesztina Jenő.

II.

A veres kereszt egyesület közgyűlése.

A magyar szent korona országai vöröskereszt egyesületének debreczeni főkegyeleme tegnap d. e. 1/2 11 órákor tartotta évi rendes közgyűlést a város-háza nagytermében.

Nem hiába, hogy a vöröskereszt egyesület magasztos hivatása betöltése a nők lelkesedésétől függ főként, — a nőtagok száma e közgyűlésen is kétszeresen felülmulta a férfiakat. Az elnöki széklet Várady Szabó

Jánosné és Simonffy Imre kir. tan. polgármester társelnökök foglalták el. A választmány évi jelentése képezte a főtárgyat. A felolvasott jelenés egész terjedelmébe így hangzik:

Tisztelt közgyűlés!

A magyar szent korona országai vöröskereszt-egyesületének Debreczen sz. kir. városi választmánya az 1894-ik évről következőkben teszi jelentését:

1. Az országos központi igazgatóság 1243. 1894. sz. a. kelt leirata szerint a hozzá felterjesztett 1893. évi pénztári számadást, a felülvizsgálat után pontosan vezetettnek nyilvánította, s főkegyeletünk városi választmányának, s Zádor Lajos pénztárnok urnak köszönetét ezuttal is kifejezte.

2. A yagyonalan járó betegek ingyenes orvosi segélyben részesítése végett az 1891. okt. 1-én megnyitott „nyilvános nevelőintézet” polyklisuka segélyezésére, 3 évi tartamra megszavazott összeg, 100 frtban a 3-ik vagyis, utolsó évről is kifizettetett.

Ezen, a vörös kereszt-egyesület védnöksége alatt állott intézet, részint pénzalap hiány, részint a jelentkező betegek mindinkább kevesbülő száma miatt, működését 1894. december 31-én beszüntette.

3. Az 1894. május 19-én Budapesten tartott országos közgyűlésen, főkegyeletünket, s két elnök képviselte.

4. Főkegyeletünk tagjai 1894. decz. 31-én következő számban voltak: a) alapító 20 frttal vagy azon felüli összeggel 48 frt, b) rendes tag, ogyszersmindenkorra 10 frttal — 87 c) rendes tag 1 frt, vagy azon felüli év díjjal, 6 évi kötelezettséggel 195 összesen 330 tag, a névsor kinyomatott és városi választmány tagjai között kiosztott, hogy újabb tagok gyűjtése körül magokat tájékozassák.

5. A központi igazgatóság 2692/894. sz. a. kelt leiratában, hogy az itten 12 ágygyal felállítandó beteg üdítő állomáshoz, mozgósítás esetén, a népfelkelők közül, szükséges 2 ápoló 8 sebesült vivő és 2 tartalékos kirendelése iránt illető helyen az intézkedést megtette.

6. Debreczen sz. kir. város hatósága háboru esetén, a régi kórház épületeiben kiegészítő kórházat rendez be 24 beteg harcos részére, mit is a hadi kormány a hadrendbe felvett s a városnak köszönetet szavazott.

7. A központi igazgatóság felhívása folytán, az 1894. június hónapban árvíz által nagy-mérvben károsult vágyvölgyi hazánkiai segélyezésére főkegyeleti pénztárunkból 25 frt küldött.

a csehek gazdálkodásaitól megszabadítani a felvidéket. Hűséges vezéreit, *Rozgonyi Sebestyént* és a santa, de harczias és vitéz egri püspököt, *Hédervári Lászlót* küldötte el ellenök. Ezek rövid idő alatt bevették Dédest, Sajó-Németit s ostrom alá fogták Vaduát, a Walgatha egyik főfészékét.

Rozgonyi beüzent a cseheknek:

Köröskörül égnék váraitok, futnak, vagy foglyok társaitok. Adjátok meg megatokat a király hitére

Azok visszaüzenték:

— Jól tudod hogy mi buszíták vagyunk. A te királyodnak hitében nem bizunk és arra semmit sem adunk.

Erre aztán rettenetes dühbe jött a vezér.

— Mit? még ti az én királyom hitét és szavát semmibe sem vesztitek?

Rögtön parancsot adott ki hogy a magas hegyen fekvő, de egészen még elnem készült várat teljes erővel ostromolni kell. A felmentésére küldött segédcsapatot szétszórta, miatt a püspök a vár ellen intézett támadás. Walgatha a hiányos fal kban nem bizvan, kirohant, s többed magával átvágta magát a magyar serezen. Galgócz alatt Komoróczkyval egyesült. A magyar vezérek nyomban követték őket. — Ezek azonban féltökben be nem várták Galgóczon a királyi sereget, hanem a Sajó vögyén fel Bimaszécsig vonultak. Itt már a csatát álotrák, de szerencsétlenül. A győzelema magyaroké lön. Walgatha megsebesítve fogatott e, rajta kívül még 250. — Az elfogottak között volt a férfias bátorsággal harczoló Zelmira is.

— — — — —

Pár hó múlva a magyar vezér diadallal vonult be Budára. — A hős Rozgonyit örvendve fogadta a fiatal Mátyás, ki nem csak szellemi, hanem testi fejlettségre is meghaladta korát. Nem magas, de erőte jas ifju. arczán erély, méltóság, szemében a tett vágy lángoló sugara.

— Kedvesen érintenek — szölt a vezérhez hősi babéraid. Derekas munkáért fogadd országom nevében köszönetemet.

— Fel-ég! a hazáért és királyért életünk is kevés áldozat.

— Jól esik ezt hallanom épen most, mikor tülünk sokan elpártolni törekszenek.

Majd megkérdezé tőle:

— Hát elfogtátok Walgathát?

— El, felség, sőt még egy nem kevésbé érdekes foglyot is hoztunk.

— É. ki az?

— A Walgatha leánya.

Rozgonyi intett s pár percz múlva a király előtti állott Zelmira a maga bájoló szépségében. — Aranyszőke haja hosszan omlott le vállain, hátán körös-körül; egész arcza piros az izgatottságtól és szégyentől; kék szemei lázasan ragyogtak; testét harczai öltöny fedte, mely sajátos elertében állott lányos megjelenésével.

A király lebi incselve nézte egy ideig.

— Üdvözlegety erdők szép rózsája! — mondá aztán hozzá lépve. — Sohasem hittem volna, hogy azok a sokszor rossz hírű szikla — és dzkavárak ilyen gyöngyöt is rejtgetnek Zelmira daczosan vetette fel fejét.

— Szívesen fogadnám a nyájaskodásait

békés időben, de most, midőn ellenségesen állunk egymással szemben, midőn fegyverrel üzi irtja hitfeleimet, fölperzseli otthonainkat, tömlöczre veti nehéz sebbel apámat. Most én, akit harczolva fogtak el, sötét börtönt vagy hóhérpalost várok.

Az urak elképedtek a leány vakmerőségén. Csak Mátyás mosolygott és azzal a mosolygással tökéletesen zavarba hozta Zelmirát. Ő haragos villámot és nem békés mosolyt várt. Téveteg tekintettel bámult a király fiatal, üde arczára s rokonszenves vonásainak mindenike mélyen bevésődött lelkébe. Hát még amit mondott neki:

— Kegyed balul itél meg egy királyt. Nem csudáalom, erdőkben, durva, fosztogató, gyilkoló, rablók között nőtt fel. Egy királynak legszebb joga és kötelessége a kegyelemadás. Növel szemben elodázhatlan. — Én kegyednek megkegyelmezek és fő tétel nélkül szabadon bocsátom Hanem a testvéreknek (így nevezték magukat a csehek) azt üzentem, hogy találkoznai akarok velök, s megküzdzeni váraikért sergestől, de ha kell egy szál karddal is.

A király egy év múlva csakugyan hadat vezetett a csehek ellen. A *gyöngyös-pálos* híres favár bevétele után véget vetett mátra-vidéki uralmuknak s egymásután foglalta el erőseiket. Sorba jöttek azután Sajó vára, Gömör, Bolog, s rövid idő múlva Derencsényt szállotta meg a győzelmes király. Ide vonult eltökélt martalócaival Valgatha fia s vele együtt Zelmira is.

8. Választmányunk női tagjai által 1894 decz. 8 án rendezett táncvizsgálat, főkegyeletünk pénztárának 145 frt 13 krt jövedelmezett, ezen kívül adománból begyűlt 65 frt. o. é.

9. Zador Lajos pénztárnok ur által össze állított s számvizsgáló választmányi tag Dalmi Kálmán ur által ellen jegyzett számadási, illetőleg főkegyeletünk 1894. évi bevételeinek és kiadásainak csoportosítása % alá mellékeltek, mely szerint a központhoz pénztárnok ur által már felküldött illeték 149 frtot, főkegyeletünk pénzkészlete pedig 1849 frt 34 krt tesz, ezen kívül főkegyeletünk leitári készlete 549 frt 56 krt képvisel.

E jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette; Zador Lajos pénztárnoknak a szokásos fe mentvényt buzgó taradozásainak megköszönése mellett megadta.

A budapesti országos gyűlésre képviselőkül Váradi Szabó Jánosné, Simonffy Imre társelnöklet és Dobóczky Sándor v. üzletvezetőt küldi fel az egylet. A választmány sor szerint kilépő tagjai újra megválasztottak; a megüresedett helyekre új tagokul beléptek a választmányba; Józsi Istvánné, Dobóczky Sándorné és Dobóczky Sándor.

Végül a választmány tagjai, első sorban is a nők felkértek, hogy a főkegyelet számára új tagokat sziveskedjenek toborzani.

III.

Az iparos ifjuság betegsegélyző pénztára

tegnap délután tartotta évi rendes közgyűlését Tóth Kálmán elnökléte alatt.

Elnök konstátálja, hogy a gyűlés határozatképes, mert a tagok az alapszabályok szerint előirt számban vannak jelen. Kéri az igazgatósági jelentés felolvasását. Kics Sándor (az iparos ifjak dalegyletének elnöke) felolvassa az igazgatóság jelentését, melyből közöljük a következő fontosabb adatokat:

Az összeállított és a felügyelő bizottság által is helyesnek talált zárszámadásunk azt a sajnos eredményt mutatja, hogy pénztárunk az elmúlt 1894.-évben nemcsak kénytelen volt felemlíteni az előző évi 233 frt 50 kr. tiszta felesleget hanem még ezenfelül 29 frt 23 kr veszteséggel voltunk kénytelenek zárni, vagyis ez évi veszteségünk 252 frt 73 krra rugott. Ezután elmondja az igazgatósági jelentés ennek a veszteségnek okait, a miniszter elrendelte, hogy a kórházban elhelyezett betegekért a díjakat tartoznak fizetni, holott ez az állam kincstár terhe lenne.

A tagok száma 1894 elején volt 300; 94 végén 418.

Az igazgatósági jelentés után felolvasták a felügyelő bizottság jelentését, mely után ugy az igazgatóságnak valamint a felügyelőbizottságnak a közgyűlés a felmentvényt megadta. A felügyelőbizottságba a tagok megválasztása történt ezután. Beválasztottak Balla Mihály és Oláh György munkadókat; Hajas Gusztáv, Nagy János, Kálmánczy Albert, és Mók József. A közgyűlésnek több tagja nem volt kevéssel ött óra után szótoszlott.

IV.

A polgári kör.

Szintén tegnap délután tartotta évi rendes közgyűlését dr. Orbán József elnökléte alatt. Az évi jelentés, melyet holnap közölünk a kör szellemi és anyagi ereje gyarodásának örvendetes képét tárja elénkbe. A jelentés tudomásul vétele után megállapították a f. évi költségvetést. A számvizsgálók jelentése alapján a pénztárnoknak megadták a felmentvényt ugyszintén a könyvtárnoknak és a választmányoknak is; valamint tudomásul vették az ügyészek és a könyvtári bizottságnak szokásos jelentését. Azt az indítványt, hogy azok ellen, kik az olvasásra kivett könyveket rendes időben vissza nem adják, bírságolás alkalmaztasák, végrehajtás végett kiadták a választmányoknak. Végül a tisztújítást ejtették meg. — Elnökké újból és egyhangulag: dr. Orbán József ügyvédet, alelnökké: L. Nagy Bálintot, főjegyzővé Roncsik Lajost, aljegyzővé Harangyi Györgyöt, pénztárnokká David

Mihályt, könyvtárnokká Imre Jánost, ügyészsé dr. Körössy Kálmánt, gazdává id. Horváth Józsefet választották; megalakították a 24 tagu választmányt is.

Polgári anyakönyvvezetés Hajdumegyében.

Hajdumegye közigazgatási bizottsága mai ülésében fontos intézkedéssel vezetett közelébb az anyakönyvvezetési törvény foganatosítását: a belügyminiszter felbírására kijelölte az anyakönyvvezetési kerületeket és székelyeket, egyezsímű pedig javaslatot terjeszt a kinevezendő anyakönyvvezetők és helyetteseik kinevezetésére is.

A törvény és végrehajtására vonatkozó belügym. rendelet első sorban a községi tisztviselőket célozza alkalmazni és e miatt az anyakönyvvezetőknek rendszerint nem is irányoz fizetést elő, csupán megállapítandó kivonati díjak fogják rendszerint (megyénkben kivétel nélkül) képezni az anyakönyvvezető községi (esetleg járási) tisztviselő mellékjövedelmét. Később a polgári házasságkötés is rendszerint az anyakönyvvezetőkre fog bízni, megfelelő díjak engedélyezése mellett.

A közigazgatási bizottság minden rendezett tanácsu várost és mindeu nagy községet önálló anyakönyvvezetési kerületté és székhelyévé jeölt ki. A. és F.-Józsa kisközségek együtt képeznek anyakönyvvezető csoportot, F.-Józsa székhelyül. A józsi, tetéleni, téglási és m.-pércsi kerületek kivételével mindannyi anyakönyvvezetési kerületben helyettes anyakönyvvezetőnek is kineveztetése kéretik. Anyakönyvvezetőkül és helyettesekül kineveztetésre följelteszettek: **H.-Böszörmény** Somossy Béla polgármester, helyettes U. Szabó Antal községm., **H.-Szoboszló** Kovács Gyula polgármester, helyettes Boróg Gyula árvapénztári ellenőr; **H.-Nánds**: Csoháry László polgármester, h. Kállay Imre főjegyző; **H.-Dorog**: Kovács István főbíró, h. Vekerdy Károly aljegyző; **H.-Hadhá**: Csapó László főbíró, h. Cseth Gyula aljegyző; **H.-Vámos-Pércs**: Kohutovics János főjegyző, h. Megyesi Albert aljegyző; **H.-Sáms**: Kovács Károly főjegyző, h. Magyar János segédjegyző; **B.-Ujváros**: Kaszás József főjegyző, h. Kovács Ferenc aljegyző; **Nádudvar**: Pap Sándor főjegyző, h. Ács Nagy Sándor aljegyző; **Kaba Kiss** Károly főjegyző, h. Tózsér Sándor aljegyző; **Cseje** Szabó Gábor főjegyző, h. Selley Lajos aljegyző; **Egyek**: Dérics Lajos főjegyző; **P. Ladány**: Balogh Sándor főbíró, h. Eötvös Sándor aljegyző; **Szorát**: Nádházy Benjamin jegyző, h. dr. Miklevez Bálint községi orvos; **Földes**: Erdélyi Soma főjegyző, h. Kállay Ignác aljegyző; **M.-Pércs**: Orosz István jegyző, **Téglás**: Oláh Gyula jegyző, **Józsa**: Tosonyi János körjegyző; **Tetelen**: B. Kos Lajos jegyző.

Színház.

Turolla Emma hangversenye. Gringoire.

Ritka látványt nyújtott színházunk képe a tegnapi estélyen. Nem színházi est volt ez, hanem ünnepélyes, fényes estély, melyen igaz művészetnek hódol az „egész város”. Mert az egész város ott volt, zsufolásig betöltve minden zugát a színháznak. A férfiak fekete szalonöltözetben, a hölgyek estélyi öltözékekben: Turolla Emmát ünepeltük.

A hangversenyt megelőzőleg Banoille történeti vígjátékát, Gringoire t adta szépen elő társulatunk. A czimszeretep Tapolczai sok közvetlenséggel és hévvel szavalással tette megfelelően szeretetreméltóvá; kedves és szép volt Bogoy Ilonka Lujzája, elegáns a Nicolet játszó Kiss Irén. Sándor Emilnek XI. Lajosa oly jellemző alakítás, hogy csak újra felbreszti kívánságunkat: vajha mielőbb lássuk e királyi drámahóst a „XI. Lajo” cz. történeti drámában is. Váradi (Le Darin Oliver) nem rontott; sajnós, hogy nem mondhatjuk ezt Krémer Jenőről is, a ki a király barátjából karrikaturát csinált.

A hangverseny három énekszámából és két zongora-darabból állt.

Turolla Emma évekkkel ezelőtt a drámai énekesnők királynője volt. Hogy ma már annak

csak romjait látjuk és halljuk, annak okát a művész hosszú betegségében kell keresnünk. De az ő nagy művészetét nem tehette tervein tökre. A mi hangja még megmaradt, mert az a csodálatos mély alt nem szenvedett még semmit, a tulajdonképeni változás csak a felső diszantban a magasabb hangok tisztaságában és csengésében állott be, azonban az, a mi megmaradt, elég arra, hogy alkalmazhassa a csodálatos képességét az éneklés művészetében.

Hogy ő nem tulajdonképeni koncerténekesnő, mutatja programja, mely csupa olyan operaáriából állott, melyeket nemcsak megénekelni, de megjátszania is kell. Kissé különös is látni, hogy ő nemcsak énekel de játszik is. De Turolla játékekesnő maradt a concert podiumon is, kinek egész lénye kifejezi azt, a mit énekel. Meteor, mely futásában még megállt — még fénylő, ragyogó, — de már hossz utat futott be és halványodik.

Ammermann zongoraművész igénytelen német ember, ki becsületesen kitölti a hangverseny 2 pontját. Nem egyéniség, de jó zongorázó, — ki gyenge instrumentumán a Beethoven sonátát kevés értelemmel bár, de tisztán és hibátlanul, — Liszt Tarantelláját bribáns technikával játszotta le.

NAPI HIREK.

— **Személyi hír.** Szunyogh Sándor kir. tanácsos, városunk közszeretben álló pénzügyigazgatója, — örvendetesen jelenthetjük — hosszas betegségéből felépült s hivatalát a mai napon elfoglalta.

— **Márczius 15-ike a kereskedő ifjakkal.** A kereskedő ifjak önképző egyesülete a márczius 15 ki nagy nemzeti ünnepet eddigi szokáshoz híven az idén is méltó kegyelettel ünnepli meg, leakarván róni a nemzet háláját és dicső emlékezetes nap iránt. A később közé teendő program szerint a hazafias ünnepélyen közreműködnek: az egyesület dalárdája, dr. Bakonyi Samu, Egerecsy Gyula, Löw József. Az ünnepély kiemelkedő pontját fogja képezni színházunk kedvelt primadonájának Ruzsinszky Ilonának közreműködése. A kedvelt művész énekszámaival fogja gyönyörködtetni a közönséget. Ez ünnepély alkalmával az egyesület helységei, mint minden évben, megtelnek közönséggel s a rendezőség elejét veendő az esetleges túltömöttségnek, akként intézkedett hogy az egyesületi tagokat kivéve, ezen ünnepélyen csak az e célra kiadott, Leidenfrost Árminnál átvehető szabadjegyek — melyek már holnaptól kaphatók — felmutatása mellett lehet megjelenni.

— **Felolvasás a milleniumi kiállításról.** A debreczeni gazdasági egyesület kebelében igen tanulságos és érdekes előadást tartott szombaton este Szűcs Mihály gazdasági tanintézeti igazgató tanár és a gazd. egyesület titkára a milleniumi kiállításról, tekintettel a gazdaközönség érdekeire és azon kötelesegeire, melyekkel e nemzeti kiállítással szemben tartozik. Az előadást nagy számu közönség hallgatta, ott volt a gazdálkodó polgárság színe-java, mely tapssal és éljenzéssel jutalmazta a kitűnő szakelőadást. Közelebb bővebben fogjuk ismertetni.

— **A debreczeni tanári körből.** A debr. kerületi tanári kör folyó hó 9-én szombaton tartotta első felolvasó gyűlését, melyen a helybeli tagok majdnem teljes számban jelentek meg és amelynek programja meg is érdemelte a tagok e rendkívüli érdeklődését. **Dóczy Imre** elnök meguyitván a gyűlést, beszámolt az elnökség eddigi működéséről, tudatja, hogy a kör megalakulása óta ugy a helybeli tanárok közül, mint a debreczeni tanterületbe tartozó tanártestületekből sokan csatlakoztak a kör tagjaihoz, akiknek száma így már elérte az alapszabályokban követelt 40-et. A Kardos Albert titkár által kidolgozott ügyrend pontjainak megvitatása és elfogadása után az elnök átadja székét **Cserhalmy József** alelnöknek, hogy megtarthassa felolvasását „**Középiszkolai kérdések**” czimen. Az éles elmével és kiváló pedagógiai érzékkel irt komoly tanulmány főképe a tanterv kérdésével foglalkozik, melynek gyökeres reformját nemcsak szükségesnek, de sőt

veszedel
szeretne
zeti elem
hogy me
erőszak
össze ne
gyűlés
halny
lésre v
második
adása t
is rend
tanügyi
középis
lottakb
abszolu
mellett
megm
ügy irá
arant a
szét ma
admán
nemely
magán
tok éss
ki érde
elnök a
gyűlést
tovább
zöld as
hoz, ah
szapor
helybel
akadém
és késő
termész
melyek
és a ve

fonto-s
városhá
melyet
mény
minisz
oszt. ta
hogy e
debrecz
végreh
kezzen
muel, A
Szűcs
bor F
Keszey
Hoszu
zööri t
fása fe
tekeze
örömm
az ért
vezőbb
kijelen
megfog
intéke
birtoko
eddig
fogja,
tesene

A főis
ny n
Orator
Ének,
tartja
Dr. G
lonczy
ünnefé
pélyre
tisztele
11-én,

tegnap
gyaltá
gyűlés
nézve
jutni.
eddig
alelnök
Béke
sabb é
tegnap

veszedelmesnek tartja s amelyet csak annyiban szeretne revideáltatni, hogy egyrészt a nemzeti elemnek nagyobb helyet adhasson, másrészt, hogy megszabadulhasson a gymnasiumba beérőszakolt, de a tanítás menetével mindaddig össze nem forrott görög-pótló tanfolyamról. A gyűlés annyi fontos kérdést lát fölvetve Cserhalmy felolvasásában, hogy a legközelebbi gyűlésre vita tárgyul tűzi ki. A gyűlés idejének második felét Géresi Kálmán nagy érdekű előadása töltötte ki, aki előszóval vázolt, ha nem is rendszeres, de igen jellemző képet az orosz tanügyi viszonyokról, főképp az egyetemokről és középiskolákról. Kiemelendőnek tartjuk a halottakból, hogy az orosz társadalom a csári abszolútizmus és a kormány mindenhatósága mellett is mily élénk érdeklődést és majdnem megmérhetetlen áldozatkészséget tanúsít a tanügyi iránt. Egyetemeken és középiskolákon egyaránt az ösztöndíjak és segélyek nagyobb részét magánalapítványok fedezik, a jótékony adományok évenként szaporodnak, úgy, hogy némely évből több százezer rubelre is magán emberek részéről tett kulturális áldozatok összegé. Géresi még távolról sem merítette ki érdekesebbnél érdekesebb adatait, mikor az elnök az idő előrehaladása miatt bezárta a gyűlést. A társaság legnagyobb része azonban tovább is együtt maradt, csak a főreáliskola zöldsztalától ment át a Bika fehérsztalához, ahol még új tagokkal, sőt vendégekkel is szaporodott, többek között dr. Bacsoni Lajos helybeli és dr. Bartha Béla sárospataki jogakadémiai tanárokkal. A vig hangulatban folyt és késő éji órákig eltartott társas vacsora természetesen felkőszöntökben sem szűkölködött, melyek főképp a kör tisztviselői, a felolvasókra és a vendégre szólottak.

— **Ertekezlet a mezőőrök ügyében.** Nagyfontosságú értekezlet folyt le ma délelőtt a város háza nagytermében. Azon mozgalom hírére melyet a debreczeni gazdák a mezőőri intézmény ügyében indítottak, a földmivelésügyi miniszter leküldötte *Lestyánszky* Sándor miniszteri tanácsost és dr. *Koós Mihály* miniszteri tanácsost, hogy ez intézményre vonatkozó rendeletek a debreczeni speciális viszonyokhoz alkalmazott végrehajtás felől a hatóságok és gazdákkal értekezzenek. Jelen voltak *Simonffy Imre*, *Bocskó Sámuel*, *Abraham László*, *Király Gyula*, *Váczy János*, *Szűcs Mihály*, *Buzás Elek*, *Békessy László*, *Jámor Ferencz*, *Koszorus Lajos*, *Óry Mihály*, *Keszey József*, *Harsányi István*, *Erdélyi István*, *Hosszú és éleak eszencsere* fejlődött ki a mezőőri törvény többi rendelkezéseinek végrehajtása felett. Addig is, míg a nagyfontosságú értekezletről bővebb tudósítást közölnénk, örömmel tudatjuk a gazdaközönsséggel, hogy az értekezlet eredménye a lehető legkedvezőbb, a mennyiben a miniszter megbízottja kijelentette, hogy a földmivelésügyi miniszter megfogja engedni, továbbfejlesztve azokat az intézkedéseket (u. e. az gazdaságok), melyek a birtokok és gazdaságok védelme tekintetében eddig Debreczen határán tetettek; de követelni fogja, hogy azokhoz hasonló intézkedések tétessenek a határ többi részén is.

— **Márczius 15-iki ünnepély a főiskolában.** A főiskola tanárkara, miként a múlt években úgy most is megünnepeli márczius 15-ét az Oratóriumban tartandó következő szertartással. Ének, előadja a főiskolai énekkar. Imádság tartja Csiky Lajos főiskolai hitszónok. Felolvasás. Dr. Gulyás István gymnas. tanár s szaval. *Abonyi Pál* 3 év. theologus. Végül bezárja az ünnepélyt a főiskolai cantus éneke. Ezen ünnepélyre a város nagyerdemű közönsségét mély tisztelettel meghívja. Debreczen, 1895. márcz. 11-én, a főiskola igazgatósa g.

— **A debreczeni gazdasági egyesület tagjai** tegnap délután népes értekezleten tárgyalták a jövő vasárnapra kitűzött közgyűlés napirendjét, különösen pedig tisztújításra nézve igyekeztek egyöntetű megállapodásra jutni. Az elnökségre újból *Váczy Janost*, az eddigi elnököt jelölték, mint hogy jövőre két alelnöki tisztséget kívánunk szervezni, ezekre *Békessy Lászlót* és *Rickl Antalt*.

— **Purim.** Az izraelita hívők legpoétikusabb és legkedvesebb ünnepe elevenítette fel tegnap a krónikában megírt csodás megmenekülését Izrael népének. A zsinagógákban öröndezve olvasták fel a „Megillah“-t, a melyben írva vanon Hámán minden gonosztette és a bűbajos Eszter varázsa Ahasverus királyra, a melynek következménye lőn, hogy Hámán a megérd-melt titótán veszett el, a zsidó nép pedig megszabadult a fenyegető veszedelemtől. Évezredes szokás szerint ennek az eseménynek öröme farsangi vig hangulat ura kolik minden zsidó családi tűzhelyén. Bohókás tura maszkarák, kádenciákban utazó árczosok járnak házról-házra és örömmel, ott-ott hangos muzikaszóval is fogadják őket. A gyerekek örülnek ennek az ünnepnek legjobban, mert az álarcszosokon és muzikaszón kívül ütemény és édesség is bőven kijut nekik, amiért azután az est folyamán a megboldogult Ahasverus királyt élénk óvációkban részesítik.

— **Szociálista rópiratok elkobzása.** A belügyminiszter utasította, az összes törvényhatóságokat, a „Egy kérdés a magyarnemzethez“ című lazító szociálista rópiratnak, bárhol található példányait kobozzák el.

— **A kereskedelmi betegsegélyző egyesület** tegnap d. u. 3 órakor tartotta meg rendes közgyűlését a kerek-dő ifjak önképző egyesülete helyiségében. Mayer Emil egyesületi elnök megnyitván a közgyűlést, olvastatja az igazgatói évi jelentést. A felügyelő bizottság jelentése után az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadott. Az igazgatóságba beválasztott: *Tóth Kálmán*, póttagok: *Nygrus Gyula*, *Wexberg János*, *Ippen József*, *Doleusi István*, *Martin Gyula*, *Kovács Antal*. A felügyelő bizottságba: *Szent-Királyi Tivadar*, *Lisztig Károly*, *Rigó Altonz*, *Szabó János*, *Erdélyi István*, *Fogolyán Bogdán*, póttagok: *Grossman Samuel*, *Kovács Béla*.

— **A debreczeni dalegylet** e hó 14-én csütörtökön a „Margit“ fürdő dísztermében dal és zeneestélyt rendez, melyre a következő meghívót bocsátotta ki: Meghívó a debreczeni dalegylet által 1895. márczius hó 14-én csütörtökön a „Margit-fürdő“ dísztermében *Mácsay Sándor* karnagy vezetése és *Rácz Károly* zenekara közreműködése mellett tartandó zártkörű dal és zeneestélyre. Műsor: „Dalár induló“ *Erkel Ferencz*, „Elvennélek“ *Erkel Ferencz*, „Édes anyukám“ *Huber Károly*, „Még fáj a szív“ *Palotásy*, „Rajnai ut“ *Beschnitte*. Belépti díj személyenként 1 frt. — Család jegy 3 személyre 2 frt. Kezdeté este 8 és fél órakor. Egyleti a apító és pártoló tagok szabadjegyének felmutatása mellett a pénztárnál belépti díj nyerneik. — A szabadjegy 3 személyre érvényes, a család többi tagja a belépti-díj felét, vagyis személyenként 50 krt fizet. Alapító vagy pártoló tagsági aláírást a pénztár a dalestélyen elfogad. Az elnökség.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségekkel és étvágyhiánnyal általában minden gyomorbetegnél, a valódi „Moll féle Seidlitz porok“ bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerak fölött, mint gyomor erősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerészekben határozottan *Moll A.* készítménye kérendő az ő gyári elvénnyel és a círával.

— **Térszűke miatt több újdonságunk kimaradt.**

Megyei közigazgatási bizottság.

A mai rendes ülés a szokott havi jelentéseken kívül szokatlan sok folyó ügyet intézett el.

Legfontosabb volt a polgári anyakönyvvezetési kerületek megállapítása és személyzetük kijelölése. A határozatot lapunk más helyen közöljük. Itt csak azt említtük külön fel, hogy a törvény végrehajtására kiadott belügyminiszteri rendelet kiváló tekintettel van a közönsség kényelmére (minden 3000 lakossal bíró községben anyakönyvvezetési székhely) és arra, hogy az anyakönyvvezetésekkel rendszerint kapcsolatot

szertartás végzése tekintetében is alkalmas legyen a székhely (legyen az illető felekezetünk helyben temploma.)

Érdekes hallgatták *Kerpelyi Kálmán* közgazdasági előadónak elő jelentését. E szerint az őszi vetés állása kielégítő, a tel csak a gyümölcs-fákban okozott jelentékenyebb kárt (almos eső). A takarmány-viszonyok elég kedvezők, csak a kisbirtokosok birkateletetése volt szűny, e miatt a bárányozás nem kielégítő. A havazások miatt a gazdasági előkészítő munkák megkészték, ezért drága tavaszi napszamokra van kihatás. A gabnaneműek aranyulása osot adott a kendertermeles és sepróczirok-termeles tömeges főkarolására.

A h.-boszörményi harmadik gyógyszerészter ügyében akként döntött a belügyminiszter, hogy a város közgyűlésének kérelmét képest *Nagy Sándor* okl. gyógyszerésznek adományozta a gyógytárfelalhatási jogot, s így a közigazgatási bizottság által ajánlott *Erey Gábor* gyógyszerész mellőztetett.

A harmadik adóhivatalnak Szoboszlón felállítására eiten felebbezett *Csapó István* közig. tag; felebbezése mint különvélemény fölterjesztetik a kir. pénzügyminiszterhez.

Egy konkrét eset alkalmából kimondotta a belügyminiszter, hogy a helyettesített községi jegyző működése idején épen úgy tagja az eljárásnak, mint az életfogytiglan megválasztott; egyenlő jogosítványokkal ugyan pedig; egyenlő képesítést is kell igazolnia.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 11. (A Debr. Ell. ered. távirata. Erk. d. u. 3 ó. 40 p.) A képviselőházi mai üléseben *Szalay Imre* Herfi Ignacz szombati beszedevel kijelenti, hogy a kezdettől fogva függetlenségi volt. *Szederkényi* Nandor azt igyekezett bizonyítani, hogy a kötelező polgári házasság sonasem volt benne a függetlenségi párt programjában. *Madarász Imre* függetlenségi ezzel szemben az ellenkezőt állította. *Tóth Ernő* pedig azzal tette tönkre *Szederkényi* állítását hogy utalt a függetlenségi párt valasz feliratú ívszavataira, melyben a párt követte a kötelező polgári házasságot. *Kun Miklós* közbe szólott: Akkor egyebet is követeltünk. *Peckly Tamás* a fuzióról és a néppártrol beszélt. *Andrássy Gyula* gróf szólott azután, konstatálta hogy atyjának katonai programja nem egyezik az Apponyival, amint ezt állította *Ábrányi Kornel* állította. *Mine Ábrányi* személyes kérdésben szólalt fel. *Eskor Sima* Ferencz kezett beszélni tress padok előtt, mert a képviselők kivonultak a teremből. Utolsó szónok *Lisza Kálmán* volt, a ki általános figyelem között beszélt, igazolva az 1875-iki évi fuzionális eljárást.

A h-m-vásárhelyi szociálista pör.

Budapest, márcz. 11. (A D. E. tudtól.) A hódmezővásárhelyi szociálista zavargók kihallgatását a törvényszék ma befejezte. Ezután a tanúk kihallgatására került a sor, a kik egyhangzólag bizonyítják, hogy *Kovács* a szociálista párt vezére több ízben izgatott a Habsburg haz ellen, azt hirdette, hogy a Habsburgoknak sammi közük Magyarországhoz.

Cantu Cezár meghalt.

Budapest, márcz. 11. (A Debr. Ell. tudósítójától. Erk. d. u. 3 óra 45 perczkor.) *Cantu Cezár* világníru olasz történetíró, kinek világtörténete a Sz. István társulat kiadásában magyarul is megjelent, ma 87 éves korában meghalt M.lánóban.

Az új koronaőr beigtatása.

Budapest, márcz. 11. (A D. E. tudósítójától.) *Baró Radvánszky Béla* az új koronaőr beigtatása, br. *Báffy Dezső* miniszterelnök, mint a király kinevezett biztosa, a miniszterek, zászlósurak és ameghívott méltóságok jelenlétében tegnap a közölt program szerint megtörtén.

Emke-bál.

Előre jeleztük lapunk olvasói előtt azt a rendkívüli, szenzáció-eseményt, hogy márczius 9-én, az 50 napig tartott farsang után csaknem két héttel óriási sikerű bál lesz az Emke-javára. Örömmel és önérzettel constátálhatjuk, hogy hihetetlenül hangzó jóslatunk valóra bizonyult. Mert 11 nappal hushagyó kedd után csakugyan kitűnően sikerült az Emke-javára rendezett tánczvizgalom.

Hogy erről a maga nemében páratlan eseményről kellőképpen tájékozhatjuk lapunk olvasóit, — nem riadva vissza a költséges-áldozatoktól — elküldtük a helyszínére saját külön tudósítónkat, kik az ott tapasztaltakról a következőkben számol be.

Mindjárt megérkeztek meglepte tudósítónkat a mindenféle uralkodó példás egyszerűség. Semmiféle felesleges dísz, semmiféle cimoma. A feljárónál egyetlen, a lépcsőket végigfutó szőnyeg volt az egyedüli dekoráció. Tudósítónknak, — aki pedig tánczozal és czeruzával egyaránt működtött egész farsangon át — ez uttal volt alkalma először megtekinteni a Bika dísztermét a maga valóságában. Mások kisebb-nagyobb részét mindig eltakarták a fenyőgalyak és más egyéb díszítések. Most csupán a két oldalt levő folyosók voltak szőnyegekkel izlésesen berendezett fűkékre osztva.

Azt azonban megjegyzni tudósítónk, hogy dacára e nagy egyszerűségnek, ugyan pompásan volt a nagy terem díszítve! Pompásan ám, mert annyi szép leány volt együtt, hogy többet kívánni is alig lehetne egy csomóba. Szépségüknek magasztalására tudósítónk nem mer vállalkozni, ehelyett utal az alábbi névsorra, melyből ki-ki meggyőződhetik, hogy méltán tartja magát győztesnek erre a feladatra.

A most említett díszítések este 9 órától 10 óráig sűrű egymásutánban szállítottak maguk gondos felügyelete alatt, s kivétel nélkül kitűnő hangulatban megérkezvén a fehér hortensziával díszített rendezők által helyeztetek el a terem megfelelő részein.

Mikor eképen teremdíszítés munkája 10 óra tájban véget ért, — megszólalt a *Rács* Károly muzsikája, és elkezdődött a táncz. Ennek jellemzésére csak annyit említünk fel, hogy tul lelkismeretes tudósítónk, kinek orvosi rendeltetése 11 órakor ágyban kellett volna lenni, reggel 3/4 5 kor még ott galoppozott azzal a csókolni való, aranyos kis angyallal. A jó kedvű oly járványoszerű alakban lépett fel, hogy különben bus-komor természetű tudósítónkat is is elfogta a hunczutkodási vágy, és — ha már nem lehetett a 60 négyes-tánczólo ifju közt, — a hatodik figura alatt ő is beállott 61-iknek (Vagy tán 64-iknek?)

Nem mulaszthatja el azonban tudósítónk, hogy egy kiváon szép leánynak ajkairól hallott panaszt figyelmebe ne ajánljon a rendező bizottságnak. A takarékoság a jótékony cél érdekében mindenesetre dicséretes és magasztalandó ugyan, de a tánczozónknak nem kellene olyan nagyon spórolni. A *tánczrendekre* lehetett volna egy pár forinttal többet is áldozni. Megelégedtek volna a leányok bármily egyszerű papír tánczrenddel is, csak legalább rubájukra függeszteni lehetett volna! Ezt a kis örömet könnyen meg lehetne szerezni, — az Emke pedig a pár forintnyi differenciát meg sem érezné.

Továbbá úgy vélekedik tudósítónk, hogy az nem lehet kellemetlen az érkező hölgyekre nézve, ha a lépcső feljárnál *senmi* sincs, de az már igenis kellemetlen lehet, ha — mint szombat este megtörtént egy párszor — *senki* sincs. Arról pedig volt alkalma meggyőződni, hogy a rendezők megelégedtek kötelességüknek — egyik-másik 10-15 hölgyet is bevezetett, — és így azt kell következtetnie, hogy jó lenne talán *több* bevezetőről gondoskodni.

A *jelen voltak* névsorát már több ízben emlegetett saját külön tudósítónknak következőkben sikerült összeállítani:

Asszonyok: Asbóth Mihályné, Buzás Elekné, Békessy Lászlóné, Bahunek Ignáczné, Bulszter Ágostonné, Boczkó Sámuelné, Berger Vilmosné, Balkányi Miklósné, Balázs Ödönné,

Czégely Ferenczné, Csorba Lajosné, Czeilich Istvánné, Czimmer Józsefné Eötvös K. Lajosné, Eritz Ernőné, Emmert Antalné, Fried Leoné, Fischbein Ignáczné, Frumm Antalné, Ferenczy Margit, Géresi Kálmánné Gerzon Ödönné, Hoffmann Józsefné, Irinyi Istvánné, Jóó Istvánné, Katz Mihályné, Kaszanyiczky Endréné, Klébersberg grófné, Kállay Ottóné, Máchik Béláné, Muraközi Lászlóné, Okolicsányi Margit, Orosz Endréné, dr. Popper Alajosné, Rotschnek V. Emilné, Rössler Richárdné, Rickl Antalné, Szinay Gyuláné, Sny Gyuláné, Szöllőssy Imréné, Stern Péterné, Sziegmeth Károlyné, Simon Kálmánné, dr. Sárváry Gyuláné, Sámly Béláné, Szentkirályi Tivadarné, Stáhl Gézánné, Szeghő Istvánné, Tóth Aurélné, Tóth Ferenczné, dr. Ujfalussy Józsefné, Ujházy Károlyné, Varga Ferenczné, Wimmer Józsefné, Vinnay Gézánné, Vecsey Zoltánné, Wurm-balezredesné stb.

Kisasszonyok Asbóth Vilma, Békessy Berta, Buzás Erzsike, Bay nővérek, Bahunek Jolán, Bernáth Flóra, Bulszter Margit, Gróf Csáky Ilona, Czégely Vilma, Degenfeld Mária grófné, Eötvös Flóra, Eritz nővérek, Emmert nővérek, Fried Eta, Frumm Paula, Fischbein Ilona, Gerzon Adrienne, Huzly Luiza, gróf Klébersberg Valéria, Katz Jolán, Kállay Olga Király Róza, Máchik Irén, Mérey Ottilia, Roóz Gizella, Rotschnek Olga és Róza, Stern Mariska, Simon Mariska, Sárváry Adél, Szeghő Ida és Ella, Szöllőssy Margit és Klemma (Földes), Sziegmeth nővérek, Varga Irén, Vimmer nővérek.

Jelen voltak továbbá gróf Degenfeld József főispán, Szeghő István, kir. t. tanácselnök, Simonffy Imre kir. tan. pol-gármester, Mérey Ottó kir. t. bíró, Szinay Gyula orsz. képvis., Karap Mór, dr. Medve Kálmán, Békessy László jószág igazg. Boczkó Sámuel r.-főkaptány, Jóó István, középisk. felügyelő, dr. Losonczy Almos m. t. főorvos, Vecsey Imre v. tanácsnokok, Orosz Endre árvasz. elnök, Géresi Kálmán, Varga Ferencz, dr. Simonffy Béla kir. alügyész, Buzás Elek, Rontsik Lajos, dr. Balkányi Miklós, dr. Irinyi Miklós, dr. Medve Zoltán.

Tudósítónk minden erejével rajta volt hogy ez a lista teljes legyen. Ha mégis kimaradt volna valaki, — elnézésért esedezik.

Darzsinszky.

Vegyes hírek.

* **Szocialista izgatás a katonaság körében.** A Pester Lloyd hiteles forrásból értesül, hogy újabb időben nagy buzgalommal kezdik hadseregünk körébe becsempészni a szocialista természetű tanokat. És a mi e forrás szerint felette sajtáságos, a magyar csapatok körében inkább észlelhető e tünet, mint az osztrák csapatoknál. A kaszárnyákba, a kantinokba, istállóba becsempészik az anarkista iratokat. Ámbár sem az osztrák, még kevésbé a magyar ezredek körében legkisebb fogékonyság — sem mutatkozik az ily tanok iránt, mindazonáltal letette üdvös dolog volna, ha a katonai parancsnokságok éber figyelemmel kísérnék a tüneteket és ha hatályos eszközökkel felvilágosítják a katonaságot az ily tévtanok veszedes volta felől. Egyébként a legbiztosabb szer ez szemük ellen, a legénységgel humánus módon bánni.

* **A Wekerle-szivarok.** Hogy mi ny népszerűségnek örvend a volt miniszterelnök, ezt a dohányzók a múlt évben legfényesebben bizonyították a Wekerléről elnevezett Cuba-Portorico szivarok fogyasztásának óriási emelkedésével. Ezen szivarokból ugyanis 1893-ik évben 28 710,200 darabot, 1894-ik évben 42,598,459 darabot többet fogyasztottak, mint az előző évben. Az ezen szivarokból beto y t összeg 1893-ban 1 321,083 forint 20 kr., 1894-ben 3.180. 612 frt 31 kr, a többlet tehát 1,959,529 frt 11 kr. Eddem, hogy ezen többlet az 1893. évi összes bevételt ezen szivarokból még 638,445 frt 91 krajczárral felülmúja, de a mi még ennél is érdekesebb, hogy 1894-ik évben a dohányjüvedék többlete egészben 1,992,601 frt 35 kr, ezen többlet tehát csaknem kizárólag a Wekerle-szivarok óriási fogyasztásának tulajdonítható.

A bodzavirágok között.

— Regény. —
— Irta: Sz. Buday Etel. —
(Folytatás.)

És a szíven talált szerelmes ifju után, ki szíve futva hagyta el a lányt, minden megilletődés nélkül, nem érte meg annak keservét, tudatlan könnyelműséggel így kiáltott:

— Ha így futsz Jancsi, még el is fáradsz nagyon, míg oda érsz, ahová indultál!

Az után még egy vagy kettőt szökött kecsesen és gyönyörködve megbámulta a pázsitra vetődő saját árnyékát s folyton szökelve, mint egy kis mezei tücsök, osont be a házba.

A már előre haladt éjben, halk víz locsolás hangzott a közeli folyóról, olyan egyenletes locsanások, amelyeneket a habokkal érintkező evezőlapátok idéznek elő, a mikor valaki, csónakkal igyekszik megközelíteni a szigetet.

Rövid idő múlva, uriasan őtözött, előkelő magatartású, fiatal férfi jött a házhoz és annak egyik sötét kis ablakán bekopogtatott. Hogy többzöri kopogtatására sem nyert választ, türelmét vesztve kiabálni kezdett.

— Hé! . . . Hó! . . . Ko-árfonó Pétert jöjjon ki már kelmed!

— Ki az? — hallatszott belőrl, az ablakon keresztül az Ána hangja. — Mit akar? Kit keresz mostan éjszaka?

— Az öreg Ko-árfonó Pétert keresem, véle van dolgom — válaszolá szelidebben az idegen — küld ki, hadd beszélhessek vele, vagy pedig nyisd ki már ajtót s engedj be engem hogy szólhassak véle.

— Ajtót nem nyitok éjjel mert tiltva van idegen előtt nyitnom. Nagy apót meg nem küldhetem ki mert nincsen itthon. Elment még az este a bányai vásárra kosarakat árulni s nem is jön előbb haza mint holnap este. Ha dolga van vele, ugy jöjjon kend máskor.

— Te gyermek! fiu vagy lány vagy te?

— Miért kérdi ezt kelmed?

— Mert ha fiu vagy, ugy nagy szolgálót tehetsz nekem.

— No bizony! mintha lány létemre nem is tehetnék már valami szívességet . . . Hát mivel lehetek szolgálatára?

— Onnan vagyok. Nem rég jöttem ide a „Verebesre“ lakni . . .

— Punen jött a szép fehér kastélyból? — vágott az idegen szavába érdeklődve Ána

— Mondja csak, ottan is oly szépen ragyognak a csillagok az égen mint itten?

— Jaj te kis bohó! mily bodzavirágot beszélsz össze-vissza — mintegy magához beszélve mormogá. — Mi az ördögöt csinálók mar mostan Hisz' e hőbortos gyereknek mihasznát sem vehetem.

— Már miért volnék én hőbortos?! . . . Kérem! én irni olvasni is tudok.

És hevesen feltárva a kis ablakot, ki dugva rajta fejét, vizsgálóan tekintett a sértegető idegenre, ki a szép mosolygó lányarcz láttára, mint az egyszeri királyfi, az álmából felébredt csipkerózára. Ugy bámult megigézve a lányka bájos arására.

— Osz-ték! — szólt megható ártatlansággal. — Osvastam én, az „Ágyélu“ királyfi“ meg a „Genová“ történetét is . . . Sokat tudok en! . . . sok szép mesét. Mind az öreg apától tanultam.

Az a búbajos szépég, az a szüziés ártatlanság, mi minden egyesüve volt a szép gyermekbe, meghatották, lebilincseltek az idegent és egészen elfelejtve a célt a miért jött, mese mondásra szólította fel Ánát.

— Jaj most éjjel aivás ideja — válaszolt a leány, vissza huzódva az ablakból — Jöjjon uraságod máskor, nappal, majd akkor mesélek. Jó éjt uram.

— Várj csak te kis bátos kobold! Ne huzd be az ablakot. Eobb had mondj m el nekéd az én bajom. Ejjünék én ide máskor is a te meséd meghallgatni, hanem előbb el kellene innen mennem, hogy vi-sza is jöhessenek. De az a baj, hogy nem tudom az utat, mere lehet e kis szigetről, gyalog avagy csónak, át jutni a tulpartra.

— Csak ez a baj! Ezen könnyen lehet segíteni. Majd megmutatom én az utat.

Egy pillanat múlva, már az idegen férő mellett állott, készen a vezetésre.

— Ki vagy te bájos teremtés? — kérde az ifju gyönyörködőn te intve a lány kecses alakjára. — Talán a sziget tündére?

— O dehogy kérem!... Kosárfonó Péter unokája, Ana vagyok -zolgálatára.

— És bájos ügyetlenséggel pukkedlizett a bemutatáshoz.

— Ha szabad kérdenem, hát uraságod ki légyen?

— Már mondtam kicsike, hogy én a „Verebesen” lakom a fehér kastélyban.

— Jaj! és egyedül lakja azt a nagy házat?

— Egyedül.

— És nem fél benne?

— Dehogy félek. Miért félnék, mikor még te sem félsz itt, pedig csak te is egyedül vagy gyöngye lánylétedre az egész szigeten.

— Oh az egészen más! Én nem félhetek... Mondja csak! szokott e rendszeren imádkozni elalvás előtt? Mert én szoktam ám és akkor nincs okom félni; mert a rossznak nincs hatalma többé felettem.

— Ó gyermek! Te igen boldog vagy. Irigylendő boldog; mert téged még megvéd hited, minden rossztól, félelemtől. Tehát ha olyan minden félelemtől ment vagy, úgy gyere és vezess ki e bodzavirágos labirintból.

— Szívesen uram! A holt szamos medrén, mely túl van azokon a sásakon, keresztül lehet jutni csolnakon is, száron is a tulpartra. És uraságod melyik oldalról s miként jött ide.

— Jaj te gyermek! te is csak Éva anyánk lánya vagy, és kíváncsi. De hogy ne gyötörjön soká a kíváncsiság, elmondom miként kerültem ide.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

* Az ezredéves bizottság ülése. Az ezredéves ünnepségek ügyében kiküldött országos bizottságnak szombaton Széll Kálmán elnöklété alatt ülése volt. Figyelemreméltó mozzanata volt, hogy a bizottság három tagja: Horáoszky Nándor, Zichy J. nő és maga Széll Kálmán is — tekintve az előkészítés mai stádiumát — aggodalmukat fejezték ki a nagy nemzeti ünnep sikerülte felett. Miután azonban úgy a miniszterelnök, mint a kiállítás elnöke, Dániel Ernő kereskedelmi miniszter hangsúlyozták, hogy az ünnepségek elhalasztása semmivel sincs megokolva, megelégedtek ők is azzal, hogy a kormány minden előkészületet erélyesen folytasson. Aztán Thaly Kálmánnak az Árpád-szobor felállítására vonatkozó indítványát tárgyalták. Thaly Kálmán hosszabb előadásban ismertette Magyarországnak azt a két pontját, mely ily történelmi emlékek felállítására különösen alkalmas. Wekerle Sándor azt indítványozza, hogy az egyes helyeknek kijelölésére külön bizottságok küldessenek ki. A költségek tekintetében úgy hiszi, hogy egy-egy szobor 15—20,000 frtnál többre nem kerül. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök ez indítványokhoz a maga részéről is hozzájárul és megígéri, hogy a kormány a szükséglet intézkedéseket azonnal meg fogja tenni.

* Helyi érdekű vasutak segélyezése és a községi közmunkaváltság. A kereskedelmi miniszter egy városi képviselőtestületi határozat jóváhagyásának megtagadásával kijelentette, hogy az utadói törvény határozottan intézkedven az iránt, hogy a községi közmunkaerő, illetőleg annak váltáságösszege mily czérra használható föl, ez intézkedések folytán, a községi közmunkaerőnek, illetve a váltáságösszegnek a községi helyi érdekű vacut részére állandó leköltése nem engedhető meg. A községek községi jövedelmeik, illetve vagyonuk terhére avagy községi adó kivetése után segélyeztetik a helyi érdekű vasutakat, továbbá ebből elvállalt költekezéseiket teljesítik és céljából említett jövedelmeik, illetve alapjaik leköltésével hosszabb lejáratú kölcsönöket is köthetnek, azonban ily czélra községi munkaerőjüknek váltáságösszegét leköltőnek nem szabad.

Kőbányai sortés vásár.

Márcz. hó 7. Hívtott sertés árak: I Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkin 400klgramm felüli súlyban) 46. krtól 47. krig Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm súlyban 46. 47. krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 48—49 1/2 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm súlyban 46—47 krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 kgm. terjedő súlyban 46 krtól 47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. felüli súlyban) 45 1/2—46. krig. Közép (páronkint 220—280 klg. terjedő súlyban) 45—45 1/2 krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő súlyban) 45 krtól 46 krig

A kis lutri húzásai.

— Márczius 9. —

Bécs :	30	75	5	34	80
Gráz :	20	65	52	84	72
Temesvár :	90	58	32	75	13

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 127. szám. Páratlan bérlet.

Ma, hétfőn 1895. márczius hó 11-én.

Páratlan bérletben.

Paraszti kisasszony.

Eredeti népszimű dalokkal és táncszal 3 felvonásban. Irta: Berczik Árpád. Zenéjét szerzette: Erkel Elek. (Rendező: Bács Károly.)

Holnap, kedden 1895. márczius 12-én

Lemondás.

Szimű 4 felvonásban. Irta: Karczag Vilmos.

H E T I M Ū S O R :

Szerdán, márcz. 13. (A szultán operette 3 felv. Irta: Veró György. (Páratlan bérlet.)

Ösőtörtőkön, márczius 14. Sabin nő elrabiása, vigjáték 4 felvonásban. Irta: Schonthan P. (Páros bérlet.)

Pénteken márczius 15. Bibor és gyász, történelmi szimű 5 felvonásban. Irta: Hegedűs Lajos. (Páratlan bérlet.)

Szombaton, márczius 16. Gascogne nemes, operette 3 felv.-ban. Irta: Souppé (Páratlan bérlet.)

Vasárnap, márczius 17. Bubos pacirta, életkép 3 felvonásban. Irta: Wildenbruch. (Páros bérlet.)

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felölös szerkesztő: **Eötvös K. Lajos.**

Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

Női ruhák

a legdivatosabb kivitelben készítettnek

Kunz József és Társa cég

női divatru osztályában.

Gyász ruhák 6 óra alatt.

Tavaszi és nyári ujdonságok és különleges egyes ruhára való szövetek raktárra érkeztek.

Szabó Lajos fiai

czégnél

Debreczen, Rózsatér

a tavaszi idényre raktárra érkeztek:

Divatos női ruhaszövetek,

Brassói és gácsi posztók.

Lakás berendezésekhez:

* Szőnyeg, függöny, *

Butorszövet,

Ágy és asztalterítők,

Vásznak.

melyeket olcsó, szabott áron árúsítunk el.

Vidékre kívánatra mintákat bérmentve küldünk.

Debreczen szab. kir. város Polgármesterétől.

293
1895. élm. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Debreczen szab. kir. városánál megüresedett segéd állatorvosi állásra, mely állás javadalmazása 650 frt készpénz fizetés, természetbeni lakásból- és pedig nyáron a Hortobágyon, télen a városban adandó természetbeni lakás helyett 150 fit átalányból, és a Hortobágyon 4 hold kaszálló föld használatából áll, ezennel pályázat hirdetettik.

A képesítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvények alólirotthoz a **folyó évi április 10-ig adandók** be s megjegyeztetik, hogy alkalmazandó állását a f. év ápril hó folyamán elfoglalni tartozik.

Debreczen, 1895. február 28.

Simonffy Imre

kir. tanácsos polgármester.

Építési cikkek raktára.

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy

Piacz-utca 1824 szám alatt SZIKSZAY-HÁZ

cement és disztégla gyári raktárt rendeztem be és ugyanott legjobb minőségű

portland és román cementet,

valamint

kőbányai sajtolt disztéglát

zsákonként és vagononként bármily mennyiségben

jutányos arban árúsítok.

Kiváló tisztelettel

STEGMÜLLER ÁRPÁD.

1189 tk. szám.
1895

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szép Sámuel ügyvédi végrehajtónak Fábán Lajosné és társa végrehajtást szenvedő elleni 55 frt 43 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a derecskei kir. járásbíró-ság) területén lévő Tepén fekvő, a tepei 578 sz. tjkvben A + 34/a. hrsz. alatt foglalt ingatlanra, az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a értelmében egészben 417 frt, a tepei 696 sz. tjkvben A + 270/a. hrsz. a. foglalt ingatlanra 21 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi május hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor** Tepe község házá-nál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 41 frt, 70 krt, illetve 2 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1895. évi febr. hó 20-ik napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly

kir. törvényszéki bíró.

177. v. k. szám.
1895.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni királyi bíróságnak 2821/1895. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Halász és társaság részére Goldberger Lajos debreczeni lakostól 67 frt 89 kr tőke ennek 1894. évi szeptember hó 30 napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 21 frt 55 kr perköltség erejéig 1895. évi febr. hó 4-én bírósággal lefoglalt és 400 frtra becsült cipő árak és felszerelvényekből álló ingóságok **1895. évi márczius hó 19-én d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és piac-utca 2146 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1895. évi márcz. hó 7-én.

Sugár Gyula

bírói kiküldött.

A DEBRECZENI HELYI VASUT RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

f. 1895. évi márczius hó 31-én, d. e. 9 órakor

A VÁROSHÁZA TANÁCSTERMÉBEN

PARTJA

VIII-ik rendes évi közgyűlését

meyle a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

TÁRGYAK:

- I. Az igazgatóságnak az 1894. évről szóló üzleti jelentése, ugy-szinte erre vonatkozólag a felügyelő bizottságnak jelentése.
- II. Az 1894-ik évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és fel-ügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
- III. Az osztalék meghatározása.
- IV. Az alapszabályok 41. §-a értelmében két kilépett és egy elhalt igazgatósági tag választása.
- V. Az alapszabályok 57. §-a értelmében 3 felügyelő bizottsági és 2 póttag megválasztása.
- VI. Felügyelő bizottság díjainak megállapítása.
- VII. Az igazgatóság jelentése a Kossuth-utcai vasut vonal ki-építése tárgyában.

Az igazgatóság.

MOLL SEIDLITZ POR.

Osak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és aitestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rozott székrekedés, májbántalom vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt 0. é.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

**MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ÉS SÓ**

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL feliratu ónozáttal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott eredetű üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrószó: fűzöllyavas sziksó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, min felnöttek számára; mert e szájvize a fogak további épességét biztosítja s egy szerszámú óvszer fogfájás ellen. Egy MOLL A. védjegygyel ellátott üveg ára: 60 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész es. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával es védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktárak: DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rothsenek V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.